Aan de gemeenteraad

Registratienummer: GF14.20091

Datum collegebesluit: 28 oktober 2014
Agendapunt: 15

Portefeuillehouder:
De heer S. Siebenga

Behandelend ambtenaar:
Mevrouw J.M. van Dijk

Onderwerp:
Reactie gemeenteraad naar Provinciale Staten op uitkomst Fryslân foar de Wyn (FfdW)

Voorstel:

1. Kennis nemen van de uitkomsten van het proces Fryslân foar de wyn (FfdW) en de door de Regiegroep FfdW aan de provincie voorgestelde besluiten.
2. De provincie v.w.b. project B11 Windpark Heerenveen oostkant berichten dat u:
   - niet instemt met het realiseren van windturbines aan de oostkant van Heerenveen op IBF en/of KNO;
   - niet bereid bent aan de oostkant van Heerenveen op IBF en/of KNO gemeentelijke eigendommen in te brengen voor het realiseren van windenergie;
   - voor dit project niet bereid bent ruimtelijk-planologische medewerking te verlenen.
3. De provincie v.w.b. project B12 Windpark Heerenveen westkant berichten dat u:
   - binnen het provinciale kader akkoord gaat met het realiseren van windturbines aan de westkant van Heerenveen in het gebied Kanaal-Haskerveen, met dien verstande dat:
     - de masthoogte van de turbines niet hoger wordt dan 80 m;
     - de exacte omvang en invulling van het park incl. de opstellocaties in nader overleg met de gemeente worden bepaald.
   - bereid bent daarvoor ook gemeentelijke eigendommen in te brengen tegen een nader te bepalen waarde/vergoeding;
   - voor dit project bereid bent de ruimtelijk-planologische procedures te voeren, e.e.a. voor rekening van initiatiefnemers.
4. De provincie v.w.b. project B13 Windpark Krom Haskerdijken berichten dat u:
   - niet instemt met het realiseren van windturbines ten zuiden van Akkrum;
   - voor dit project niet bereid bent ruimtelijk-planologische medewerking te verlenen.

Overwegingen

Provinciaal proces Fryslân foar de Wyn (FfdW)

Op 6 oktober jl. heef de regiegroep Fryslân foar de Wyn aan de provincie opgeleverd haar eindrapport met mogelijke locaties voor windenergie op het Friese land. De Regiegroep heeft daarbij de conclusies van de onafhankelijke Commissie van Advies (commissie Winsemius) onverkort overgenomen. Het advies van deze CvA is door de Regiegroep uitgebreid met aanbevelingen voor wat er nodig is voor daadwerkelijke realisatie van windenergie. Het integrale voorstel is op 28 oktober jl. in Gedeputeerde Staten behandeld. In de provinciale Commissievergadering van 3 december en in de vergadering van Provinciale Staten van 17 december zal het voorstel verder worden behandeld. Voorafgaand daaraan zullen in de tweede helft van november hoorzittingen worden georganiseerd. De gedeputeerde heeft bij zijn informatie aan portefeuillehouders op 9 oktober jl. aangegeven het standpunt van gemeentebesturen t.a.v. de voorstellen graag schriftelijk te ontvangen.

I. Eindrapport van Regiegroep Fryslân foar de Wyn – provinciaal kader

De website www.fryslanfoardewyn.nl geeft een volledig overzicht van het proces en alle stukken in het kader van het proces Fryslân foar de Wyn, waaronder de aanbevelingen van de Commissie Winsemius, het eindrapport van de Regiegroep FfdW met bijbehorende projectbeoordelingen, maatlat en effectenmatrix opgesteld door de Anteagroep, rapport draagvlakonderzoek van TNS/NIPO. Op deze website ook alle reacties, waaronder de uitkomst van de enquete van de Regiegroep Windpark Nee inzake draagvlak voor de plannen van Windpark Heerenveen. Deze uitkomst verwoord de Regiegroep Windpark Nee in haar brief van 1 september 2014; deze ligt bij de stukken ter inzage. Voor het totale beeld, de onderscheidene deelprojecten en alle daarbij behorende stukken verwijzen u graag naar deze website.
In bijgevoegde bijlage I een samenvatting van de belangrijkste punten uit de eindrapportage van de Regiegroep.

II. Gemeentelijk standpunt t.a.v. de uitkomst van Fryslân foar de Wyn

Tot op heden is voor ons college in de windenergiediscussie leidend geweest de uitspraak van de gemeenteraad van eind 2012 in het kader van de ontwerp-provinciale Structuurvisie Fryslân Windstreek 2012. Dit standpunt hebben wij bij brief van 11 december 2012, nr. 12.3006678 aan de provincie als volgt verwoord:
"Wij zijn van oordeel dat windturbines met een veronderstelde ashoogte van 100 m tot 120 m niet passen in het zoekgebied Klaverblad Noordoost/IBF bij Heerenveen. Dit zou een te grote inbreuk maken op de leefomgeving en het landschap. Wij zijn van oordeel dat de impact van de windturbines, zoals de structuurvisie die mogelijk wil maken, een brug te ver is. Wij achten windturbines op de terreinen Klaverblad Noordoost en IBF derhalve ongewenst. Wij opteren voor windturbines op het bedrijventerrein Kanaal en in de omgeving Omrin, waarbij een lagere ashoogte wordt toegepast dan de veronderstelde ashoogte, waarvoor de ontwerp-structuurvisie ruimte laat." Op het moment van raadsuitspraak viel het plan Krom Haskerdijken nog niet binnen de gemeentegrenzen van Heerenveen. Die potentiële windopstelling is in 2012 dus niet in de overwegingen meegenomen.

De afgelopen anderhalf jaar heeft het college de ruimte gelaten aan het proces Fryslân foar de Wyn. Het college is bij verschillende informatiebijeenkomsten van de initiatiefgroep Windpark Heerenveen vertegenwoordigd geweest: als toehoorder en om toe te lichten dat de gemeente als zodanig in het proces Fryslân foar de Wyn en bij de informatie over Windpark Heerenveen geen rol heeft.

Nu het advies van de Regiegroep Fryslân foar de Wyn voor besluitvorming aan de provincie is aangeboden is de tijd daar om opnieuw een standpunt van uw raad te vragen over de nu voorliggende windplannen voor het grondgebied van de gemeente Heerenveen. Onder meer voor wat draagvlak en acceptatie van de windplannen in deze omgeving betreft verwijzen wij naar alle ingediende stukken (zie www.fryslanfoardewyn) waaronder de reacties van omwonenden en uitkomst van de enquête van de groep Windpark Nee (deze brief voegen we nogmaals hierbij).

Indachtig het standpunt van uw raad van eind 2012 doen wij onderstaand voor ieder van de drie "FfdW"- locaties een voorstel voor besluitvorming over de volgende vragen:

a) Is de raad –binnen het provinciale kader- positief over de locatie en zo ja zijn er extra randvoorwaarden die de gemeente daarbij mee geeft?
n.b. met 'binnen het provinciale kader' bedoelen wij dat in acht worden genomen de randvoorwaarden en uitgangspunten, zoals hiervoor onder I. bij de door de provincie te nemen besluiten is beschreven.

b) Is de gemeente bereid desgewenst eigen gemeentelijk eigendom in te brengen tegen een nader overeen te komen vergoeding/waarde?

c) Is de gemeente bereid zelf de ruimtelijk-planologische procedure(s) te doorlopen, of laat de gemeente deze bevoegdheid over aan de provincie middels een provinciaal inpassingsplan

Voorstel Regiegroep FfdW t.a.v. project Windpark Heerenveen, oostkant

Dit betreft de oostelijke component van het plan van Initiatiefgroep Windpark Heerenveen. Windpark Heerenveen heeft een uitgebreid voorbereidingsproces doorlopen gericht op planontwikkeling voor maximaal 10 windturbines in een nader te bepalen opstelling aan de oost en westzijde van Heerenveen. In de loop van het proces heeft de Initiatiefgroep aangegeven de masthoogte van de windturbines te willen beperken tot 80 m, dit om tegemoet te komen aan de reacties die er wat betreft de hoogte van de turbines aan de orde kwamen. In een nieuwsbrief van juni 2014 geeft de initiatiefgroep een schetsvoorstel van een mogelijke invulling aan de oostkant met drie turbines ten noorden (KNO) en twee ten zuiden van de rijksweg A7 (IBF). Deze nieuwsbrief ligt bij de stukken ter inzage.
De Regiegroep Fryslân foar de Wyn heeft zich geconformeerd aan het advies van de Commissie van Advies. De projectbeoordeling voor deze locatie vindt u hierna in het document 2.11 B11 Heerenveen IBF. Men is van oordeel dat er –voordat het plan in uitvoering kan worden genomen- moet worden gewerkt aan afspraken met omwonenden over compensatie en participatie, het beperken van hinder voor omwonenden en het versterken van draagvlak. De landschappelijke inpassing dient ook nader onderzocht te worden, mede met het oog op het wegnemen van weerstand.

De locatie heeft een *potentie* van 12 MW in een opzet van 4 windturbines (vermeld op blz. 23 eindrapport Regiegroep).
Volgens nadere toelichting van het projectbureau Fryslân foar de Wyn geeft de 'viltstift'aanduiding op de kaart in de bijlage Projectbeoordelingen een voorkeur van Commissie van Advies en Regiegroep aan voor het IBF ten zuiden van de rijksweg A7, dit vanwege landschappelijke inpassing. Wordt deze voorkeur gevolgd dan zijn windturbines op KNO niet meer aan de orde. Vanuit het projectbureau is c.q. wordt met de initiatiefnemers contact opgenomen om dat verder te bespreken en te kijken in hoeverre de indiener daarmee akkoord kan gaan. Dat gebeurt in samenspraak met de provincie.

Raadsvoorstel t.a.v. de uitkomst van FfdW- Windpark Heerenveen, oostkant

De oostelijke component van het plan van Initiatiefgroep Windpark Heerenveen is in strijd met de uitspraak van de gemeenteraad van eind 2012. In die lijn stellen wij u daarom voor de provincie v.w.b. project B11 Heerenveen IBF te berichten dat u:

a. niet instemt met het realiseren van windturbines aan de oostkant van Heerenveen op IBF en/of KNO.
b. niet bereid bent aan de oostkant van Heerenveen op IBF en/of KNO gemeentelijke eigendommen in te brengen voor het realiseren van windenergie
c. voor dit project niet bereid bent ruimtelijk-planologische medewerking te verlenen.

Voorstel Regiegroep FfdW t.a.v. project Windpark Heerenveen, westkant

Hier gaat het om het westelijke aandeel in het plan van Initiatiefgroep Windpark Heerenveen. In de nieuwsbrief van juni 2014 hebben de initiatiefnemers voor deze locatie eveneens een schetsopstelling aangegeven.
De commissie van Advies en Regiegroep zien ook voor deze westkant een potentieel te realiseren vermogen van 12 MW middels 4 windturbines. Met de 'viltstift'aanduiding geven ze daarbij een voorkeur aan voor lijnopstellingen langs het Heerenveense kanaal en parallel aan en ten noorden van de rijksweg A7. Zie hiervoor de bijgevoegde projectbeoordeling 2.12 B12 Heerenveen Omrin-Kanaal, met daarin dezelfde overwegingen als die bij B11 Heerenveen IBF.

Raadsvoorstel t.a.v. de uitkomst van FfdW– Windpark Heerenveen, westkant

De westkant van het plan van Initiatiefgroep Windpark Heerenveen past binnen het bestek van de raadsuitspraak van eind 2012: "citaat: Wij zijn van oordeel dat windturbines met een veronderstelde ashoogte van 100 m tot 120 m niet passen in het zoekgebied Klaverblad

Noordoost/IBF bij Heerenveen. ……..Wij opteren voor windturbines op het bedrijventerrein Kanaal en in de omgeving Omrin, waarbij een lagere ashoogte wordt toegepast dan de veronderstelde ashoogte, waarvoor de ontwerp-structuurvisie ruimte laat."

Wat de veronderstelde ashoogte in het proces FfdW betreft het volgende. In de aanbevelingen van de Commissie van Advies en het advies van de Regiegroep FfdW aan de provincie wordt een aanname gedaan van de energiepotentie in MW's die de verschillende A- en B-projecten hebben. Op die manier concludeert men dat de optelsom van de A- en B-projecten, met inachtneming van een percentage 'afslag' (mindering op het geraamde vermogen) voldoende is om de provinciale taakstelling van 530 MW in te vullen. Commissie van Advies en Regiegroep doen daarbij de *aanname* dat –bij de Heerenveense plannen- op alle drie de locaties 4 windturbines met een vermogen van 3 MW per turbine gerealiseerd kunnen worden. Windturbines die 3 MW kunnen opleveren hebben tot op heden een ashoogte van ca. 100 m. Tijdens de informatiebijeenkomst van de gedeputeerde met de betrokken Friese wethouders op 9 oktober jl. hebben we expliciet gevraagd of 100 m. ashoogte een 'vereiste' is. Dat is niet het geval. De verwachting is dat met de voortschrijdende techniek turbines met een lagere ashoogte ook 3 MW kunnen gaan opleveren. Minder op te wekken vermogen als gevolg van een lagere ashoogte valt ook binnen de 'afslag' waarmee Commissie van Advies en Regiegroep FfdW rekening houden.
De initiatiefnemers Windpark Heerenveen heeft naar aanleiding van de reacties uit de inloop- en informatiebijeenkomsten besloten hun minimale variant als uitgangspunt voor verder onderzoek te nemen: 80 meter ashoogte met een rotordiameter van 100 m; de tiphoogte is dan in totaal 130 m. In hun nieuwsbrief van juni 2014 vermeldt de initiatiefgroep daarbij, dat zij graag de dialoog aangaat over de mogelijke en wenselijke hoogte zodat ze maatwerk kunnen leveren per situatie, rekening houdend met de omgeving.

Met inachtneming van de eerdere raadsuitspraak en bovenstaande overwegingen t.a.v. de ashoogte van turbines binnen het initiatief van Windpark Heerenveen stellen wij u voor de provincie v.w.b. project B12 Heerenveen Omrin-Kanaal te berichten dat u:
a. binnen het provinciale kader zoals hiervoor vermeld onder I. akkoord gaat met het realiseren van windturbines aan de westkant van Heerenveen in het gebied Kanaal-Haskerveen, met dien verstande dat:
   - de masthoogte van de turbines niet hoger wordt dan 80 m.
   - de exacte omvang en invulling van het park incl. de opstellocaties in nader overleg met de gemeente worden bepaald
b. bereid bent daarvoor ook gemeentelijke eigendommen in te brengen tegen een nader te bepalen waarde/vergoeding
c. voor dit project bereid bent de ruimtelijk-planologische procedures te voeren, e.e.a. voor rekening van initiatiefnemers.

Voorstel Regiegroep FfdW t.a.v. park Krom Haskerdijken
Hier gaat het om een initiatief van de Agrarische Maatschappen Monkelbaan en Breeuwsma aan de zuidkant van Akkrum. Op dit moment staat daar al één windturbine, met een masthoogte van 40 m. Het project betreft het realiseren van een lijnopstelling noord-zuid van 4 turbines met een indicatieve masthoogte van 100 m.

Raadsvoorstel t.a.v. de uitkomst van FfdW- park Krom Haskerdijken
Ten tijde van de raadsuitspraak eind 2012 viel dit project nog binnen de gemeente Boarnsterhim. U hebt zich dus nog niet over deze specifieke locatie uitgesproken.
Uw uitspraak om geen windturbines toe te staan op IBF en KNO, maar wel 'in een 'kleinschaliger opzet' in het gebied Haskerveen-Kanaal interpreteren wij als zijnde ingegeven door twee hoofdoverwegingen:
- geen windturbines in het open landschap
- geen windturbines op locaties, waaronder ook bedrijventerreinen waar de kans op -fysieke- hinder groot is (dit kan worden afgemeten aan het aantal woonbestemmingen binnen een straal van 3 kilometer)

Omdat het hier een locatie in open agrarisch landschap betreft stellen wij u voor de provincie v.w.b. project B13 Krom Haskerdijken te berichten dat u:

a. niet instemt met het realiseren van windturbines ten zuiden van Akkrum
b. n.v.t.
c. voor dit project niet bereid bent ruimtelijk-planologische medewerking te verlenen

Vervolgproces
Het raadsbesluit wordt kenbaar gemaakt aan de provincie ten behoeve van besluitvorming in Provinciale Staten van Fryslân op 17 december 2014.

Millenniumparagraaf
Windenergie draagt bij aan de millenniumdoelstellingen.

Ter inzage liggende stukken:

- Rapport Fryslân foar de wyn
  Windenergie in Fryslân 2014-2020
  Aanbevelingen Commissie van Advies
  Projectbeoordelingen
- Rapport Fryslân foar de wyn - maatlat en effectenmatrix
- Rapport Fryslân foar de wyn? – draagvlakonderzoek windenergieinitiatieven in Friesland
- Nieuwsbrief nr. 1 van de Initiatiefgroep windpark Heerenveen juni 2014
- Brief uitkomsten draagvlakenquete Regiegroep Windpark Nee, 1 september 2014

Het college van burgemeester en wethouders van Heerenveen,

de secretaris,	de burgemeester,
de heer F.H. Perdok	de heer T.J. van der Zwan

Bijlage I. Samenvatting van de belangrijkste punten uit de eindrapportage van de Regiegroep Fryslan foar de Wyn

De Friese opgave is totaal 530,5 MW per 2020. Het rijk eist dat uiterlijk januari 2018 met de bouw van de windturbines wordt begonnen. De Commissie Winsemius en Regiegroep bevelen aan, dat de provincie zich niet kan beperken tot het maken van ruimtelijke reserveringen, maar na de besluitvorming daarover direct actie moet nemen om de realisatie van plannen te verzekeren.

De Friese plannen zijn ingedeeld in *drie categorieën*.
- Plannen met een "C" waardering: niet realiseerbaar binnen een zodanige tijdslijn dat ze kunnen bijdragen aan de Friese opgave van 530,5 MW;
- Plannen met een "B" waardering: realiseerbaar en in staat om - na aanpassing – bij te dragen;
- Plannen met een "A" waardering: realiseerbaar en in staat om in hun huidige vorm bij te dragen .

De commissie en Regiegroep adviseren zowel de A, als de B-plannen in uitvoering te nemen**.** Bij de A-categorie verwachten ze een 'afslag' van 15%, bij de B-plannen van 40%.

<u>*De Heerenveense windplannen hebben een B-waardering*</u>
Het gaat om de volgende locaties:
- Initiatiefgroep Windpark Heerenveen - IBF/KNO
- Idem - Haskerveen/Kanaal
- Krom Haskerdijken - t.z.v. Akkrum

De Commissie van Advies en vervolgens Regiegroep hebben de Heerenveense plannen alle drie een B-waardering gegeven vanwege/lokale acceptatie en landschappelijke overwegingen.
Voor alle drie locaties gaat het advies uit van een opstelling met een op te wekken vermogen van 12 MW, ofwel vier windturbines.

Vanuit ruimtelijke overwegingen is in de projectbeoordelingen middels viltstiftaanduiding op de kaart aangegeven dat:
- Het plan voor de oostkant van Heerenveen zich moet concentreren op het IBF en niet op KNO
- Het plan voor de westkant van Heerenveen in een strakkere ruimtelijke opzet moet worden uitgewerkt (haak Heerenveens Kanaal – rijksweg A7)
- Weglaten van de noordelijkst aangegeven windmolen valt te overwegen i.v.m. de afstand tot de bebouwing van Akkrum.

Zie de bijgevoegde drie projectbeoordelingen: B11, B12 en B13.
De regiegroep gaat met de initiatiefnemers in gesprek over deze kanttekeningen en aanbevelingen.

<u>*De regiegroep stelt de provincie verder voor*</u>:
1. Dat er aan de uitwerking en realisatie van de plannen duidelijke *randvoorwaarden en spelregels* worden opgelegd;
2. Dat er een *organisatie-met-tanden* (zelfstandige stichting) komt die toeziet op de naleving van die randvoorwaarden en spelregels, ook voor het windpark IJsselmeer dat valt onder de rijkscoördinatieregeling;
3. Dat er *tot 2020 geen andere plannen* in uitvoering worden genomen (tenzij er van die 20 plannen zoveel afvallen dat Fryslân de 530,5 MW niet haalt);
4. Dat er bij de uitwerking van de plannen ook al gewerkt gaat worden aan het opzetten van een *Fryslân brede coöperatie voor duurzame energie* in het algemeen.

De regiegroep FfdW is bezig met het opstellen van Friese spelregels over de volgende onderwerpen:

- Het *overleg* tussen initiatiefnemers, natuur- en milieuorganisaties en omwonenden over de nadere uitwerking van alle plannen;
- Het *compenseren* van omwonenden voor schade en hinder als gevolg van het realiseren van een windpark in hun directe omgeving;
- Het vormen van een *gebiedsfond*s ter financiering van zaken van algemeen nut in de directe omgeving van een windpark;
- *Participatie* van de bevolking via aandelen of obligaties (of op andere manieren) in de opbrengsten van een windpark;
- Het deponeren en afhandelen van *klachten* over een windpark en het beslechten van geschillen door een neutrale derde partij;
- En - op termijn - het inzetten van de opbrengsten uit windenergie voor het *bevorderen van andere vormen van duurzame energie*.

De nieuwe uitvoeringorganisatie/stichting heeft drie hoofdactiviteiten:

- Toezicht houden op het naleven van alle randvoorwaarden en spelregels;
- Informatie- en Advies geven aan de bevolking én initiatiefnemers. De uitvoeringsorganisatie is een betrouwbare en onafhankelijke centrale ingang voor alle vragen over de realisatie van projecten en over windenergie in het algemeen;
- Begeleiden van de sanering. Dat betekent de totstandkoming van saneringsovereenkomsten bevorderen en een speciaal saneringsfonds opzetten om zoveel mogelijk oude turbines te verwijderen.

Als 'stok achter de deur' stelt de Regiegroep voor dat de provincie naar initiatiefnemers aangeeft voor een concreet project de RO-procedure pas te starten als het stichtingsbestuur aan de provincie heeft laten weten dat het project voldaan heeft aan alle randvoorwaarden. Zo kan er immers geen enkele initiatiefnemer om de stichting heen.

De Regiegroep vindt dat windenergie geen doel is, maar een middel om te komen tot de transitie naar duurzame energie. Windenergie moet de aanjager worden van de transitie naar duurzame energie uit welke bron dan ook. Die ambitie moet meteen tot uiting komen in de uitvoeringsfase van de huidige plannen met de oprichting van een *coöperatieve vereniging Duurzame Energie Fryslân (DEF).* Kerndoel: het op zakelijke basis bevorderen van duurzame energie in Fryslân, bijvoorbeeld door collectieve inkoop en verkoop van Friese windenergie en door de opbrengsten daaruit aan te wenden voor onderzoek naar nieuwe vormen van duurzame energie en investeringen in zonneparken, aardwarmte, biovergisting, etc.

Overwegingen regiegroep t.a.v. draagvlak en lokale acceptatie:

- Dat zal feitelijk pas blijken als alle belangstellenden en belanghebbenden er kennis van hebben kunnen nemen en zich een mening hebben kunnen vormen.
- Het gaat vooral om 'het verdelen van de pijn' , de regiegroep verwacht niet dat plannen met enthousiasme zullen worden ontvangen.
- Regiegroep neemt als feit/uitgangspunt dat per 2020 530,5 MW gerealiseerd moet zijn. Met het advies/eindrapport wordt beoogd de *meest evenwichtige en eerlijke verdeling* tot stand te brengen.
- Waar het om gaat is dat de lasten en lusten eerlijk over de bevolking worden verdeeld, dat waardedaling van huizen wordt gecompenseerd, dat hinder zoveel mogelijk wordt voorkomen en als het niet te vermijden is wordt gecompenseerd en dat de omgeving op een faire manier kan delen in de opbrengsten van een park. Daarom wordt ook voorgesteld een set uniforme spelregels en randvoorwaarden vast te stellen.

De beschrijving van de draagvlakmeting vindt u in het rapport Maatlat en effectenmatrix van de Anteagroep – bij dit raadsvoorstel gevoegd de betreffende bladzijden 23 en 24.

Daaraan voorafgaand op blz. 22 (eveneens bijgevoegd) ziet u de overwegingen t.a.v. fysieke hinder. In de daarbijbehorende tabel per locatie een overzicht van het aantal woonbestemmingen in een straal van resp. 0-500 m, 500 – 1000 m en 1 – 3 km, alsmede de som van 0 – 1000 m.

Overwegingen regiegroep t.a.v. 'eerlijk delen van lusten en lasten'

De Regiegroep constateert (richting provincie) dat de grootste inbreuk op het eerlijk delen van lusten en lasten op dit thema is, dat een categorie gemeenten zich 'windturbinevrij' hebben verklaard en dus op geen enkele wijze bijdragen aan de provinciale opgave wind op land. Daaronder zijn –aldus de regiegroep- ook gemeenten met relatief grote industrieterreinen die zich op het eerste gezicht beter lenen voor het plaatsen van windturbines dan de meer landelijke gemeenten waar nu de meeste nieuwe parken zijn gesitueerd. Een eerste verkenning lijkt uit te wijzen dat er op een beperkt aantal grote industrieterreinen als snel ruimte is te vinden voor 75 tot 100 MW. De regiegroep laat het bij deze constatering, vindt dat er nu moet worden gefocust op het zorgvuldig omgaan met de A en B-plannen die de Commissie Winsemius adviseert in uitvoering te nemen.

De regiegroep Fryslân foar de wyn adviseert -o.b.v. het advies commissie Winsemius- Provincie Fryslân de volgende besluiten te nemen (citaat):

2. De locaties van de plannen met een "A" én een "B" waardering van de Commissie van Advies worden aangewezen om in uitvoering te worden genomen als gebieden waar een nieuwe windproject mag worden ontwikkeld.
3. De Provincie stelt regels vast met betrekking tot het aantal solitaire dorpsturbines dat aanvaardvaar wordt geacht.
4. De Provincie werkt mee aan het inrichten van een uitvoeringsorganisatie om de uitwerking en realisatie van die nieuwe windprojecten en het saneren van oude turbines te begeleiden.
5. Die uitvoeringsorganisatie heeft ook als taak toezicht te houden op de naleving van alle randvoorwaarden die daarbij in acht genomen moeten worden.
6. Tot die randvoorwaarden worden in elk geval gerekend:
    a. Afspraken tussen een initiatiefnemer en de bevolking in de omgeving van een project en toezeggingen die door hem aan die bevolking zijn gedaan;
    b. Aandachtspunten en voorwaarden per plan van de Commissie van Advies tenzij die strijdig zijn met provinciale randvoorwaarden;
    c. Aanwijzingen en aandachtspunten van de Provincie voor de uitwerking en realisatie van de plannen onder punt 1.
7. De Provincie gaat er van uit dat alle betrokken partijen zich gedragen conform de "Friese spelregels voor de realisatie van windprojecten" van de Friese Milieu Federatie, het Platform Duurzaam Fryslân en de Stichting Hou Friesland Mooi en vraagt de uitvoeringsorganisatie daarop toe te zien.*
8. Alle andere locaties, ook die op enig moment in het proces van Fryslân Foar De Wyn naar voren zijn gekomen, maar die nu niet tot de 20 "A" of "B" plannen behoren, vallen definitief af en worden tot en met eind 2020 afgewezen als mogelijke locaties voor ontwikkeling van windenergie.
9. Zodra zou blijken dat er zoveel plannen afvallen dat Fryslân niet voldoet aan de opgave 530,5 MW in 2020, wordt in eerste instantie naar extra ruimte gezocht voor windenergie op de industrieterreinen van die gemeenten die geen windparken binnen de gemeentegrenzen krijgen a.g.v. deze besluiten."

Tabel 5.4: Aantallen omwonenden (totaal en per MW)

nr	code	naam	aantal woonbestemmingen				aantal woonbestemmingen per MW			
			0 -500 m	500 - 1000 m	1 - 3 km	som 0 -1000 m	0 -500 m	500 - 1000 m	1 - 3 km	som 0 -1000 m
1	FFDW 3c	Windcluster LEF oost	5	6	1243	11	2,0	2,4	4,4	497,2
2	FFDW 4	WP SWED	5	19	6325	24	0,5	1,9	2,4	632,5
3	FFDW 5a	WP Wjuksbch Fenwert	8	148	2368	156	0,3	5,9	6,2	94,7
4	FFDW 5b	WP Wjuksbch Kûbaard	18	172	1525	190	0,7	6,9	7,6	61,2
5	FFDW 5c	WP Wjuksbch Makkumermar	24	149	2300	173	1,0	6,0	6,9	92,0
6	FFDW 5d	WP Wjuksbch Blauhûs-Wolsum	7	49	5502	56	0,5	3,3	3,7	366,8
7	FFDW 5e	WP Wjuksbch Wjelsryp	11	266	1821	277	0,9	21,3	22,2	145,7
8	FFDW 6	WP Spanenburg	6	52	917	58	0,6	5,2	5,8	91,7
9	FFDW 7	WP De Bjirmen	15	321	5420	336	0,4	9,2	9,6	154,9
10	FFDW 9	WP A7	6	27	1462	33	0,4	1,8	2,2	97,5
11	FFDW 12	WP A31 Harlingen	9	185	5948	194	0,7	14,8	15,5	475,8
12	FFDW 13	WP Rietpolder	6	90	4934	96	2,4	36,0	38,4	1973,6
13	FFDW 15	WP PM kanaal	25	127	1501	152	3,3	16,9	20,3	200,1
14	FFDW 17	WP Noorderpolder	4	45	2954	49	0,4	4,5	4,9	295,4
15	FFDW 18	WP Krom-Haskerdijken	3	100	2287	103	0,3	10,0	10,3	228,7
16	FFDW 22	WP Dongeradeel	2	156	3220	158	0,1	13,1	13,2	214,7
17	FFDW 25	WP Harlingen Sedyk	16	25	6078	41	1,3	2,0	3,3	486,2
18	FFDW 26	WP De Hege Hearen	48	182	3967	230	3,2	12,1	15,3	264,5
19	FFDW 27	WP Achtkarspelen	9	39	2658	48	0,2	1,0	1,3	70,9
20	FFDW 32	WP Kollumerland Provincialdijk	2	15	979	17	0,1	0,5	0,6	32,6
21	FFDW 33	Doarpsmûne Dearsum	2	57	944	59	0,8	22,8	23,6	377,6
22	FFDW 35a	WP Heerenveen Omrin - Kanaal	1	58	6507	59	0,1	7,7	7,9	867,6
23	FFDW 35b	WP Heerenveen IBF	0	152	12895	152	0,0	12,2	12,2	1031,6
24	FFDW 37	Windmolencluster Kollumerland	2	184	296	186	0,1	10,5	10,6	16,9
25	FFDW 42	WP Littenseradiel	11	172	6774	183	0,6	9,8	10,5	387,1
26	FFDW 43	WP Froonacker	19	501	6341	520	1,5	40,1	41,6	507,3
27	FFDW 45	Opschalingscluster Sieswerd	9	54	5596	63	0,3	1,5	1,8	159,9
28	FFDW 46	WP Tzummarum-Ried	3	325	1682	328	0,2	26,0	26,2	134,6
29	FFDW 53	Doarpsmûne Reduzum	11	246	654	257	4,4	98,4	102,8	261,6
30	FFDW 54	Wynpark Boabuorren	18	128	5206	146	0,7	5,1	5,8	208,2
31	FFDW 55	Wynkrêft Fil	5	129	1321	134	0,3	8,6	8,9	88,1
32	FFDW 58	WP van Harinxma	28	115	6499	143	1,2	5,1	6,4	288,8
33	FFDW 59	WP Kop Afsluitdijk	22	36	716	58	0,5	0,8	1,3	15,9
34	FFDW 62	Wommels-Ies	9	41	1476	50	0,6	2,7	3,3	98,4

Bron: Fryslân foar de Wyn Maatlat en effectenmatrix, blz. 22
Onderdeel kans op fysieke hinder

3.2.1 Kans op fysieke hinder

Kans op fysieke hinder

Wat en waarom

Windparken kunnen fysieke hinder veroorzaken door geluid en slagschaduw. De hinder wordt gelimiteerd door wettelijke normen, maar in de praktijk en ook uit onderzoek blijkt dat ook bij belastingen onder de norm hinder kan worden ervaren. Om deze reden is in beeld gebracht hoeveel woningen aanwezig zijn in de omgeving van de voorstellen.

Hoe

GIS- analyse. Met GIS is het aantal woonbestemmingen bepaald in de eerste ring (afstand 0 -500 m) waar een kans is op het optreden van geluidhinder bepaald en de tweede ring (500 - 1000 m) waar een kans op het optreden van hinder door slagschaduw aanwezig is. De aantallen in de eerste en tweede ring zijn samengenomen. De ligging van de woningen is gebaseerd op BAG-gegevens. De berekende aantallen zijn omgerekend naar het aantal woonbestemmingen per MW. De aantallen omwonenden en de aldus berekende aantallen zijn opgenomen in tabel 5.4 in hoofdstuk 5.

Maatlat

Op basis van de spreiding van de aantallen per MW is de indeling gehanteerd zoals weergegeven in figuur 3.10.

Bron: Fryslân foar de Wyn Maatlat en effectenmatrix, blz. 23 en 24
Onderdeel draagvlak en lokale acceptatie

3.2.2 Acceptatie

FFDW vindt lokale acceptatie een belangrijk aspect van de voorstellen. Lokaal draagvlak is een (objectief) lastig te meten en in de tijd variabel gegeven - de verwachting is dat een peiling van de acceptatie een momentopname is. De standpunten ten aanzien van voorstellen kunnen aan verandering onderhevig zijn, bijvoorbeeld als gevolg van (positieve of negatieve) publiciteit, activiteiten van initiatiefnemers of belangengroepen, gebeurtenissen bij andere voorstellen e.d.
De mate van acceptatie van de nu beschouwde voorstellen is op twee manieren in beeld gebracht. De eerste manier is een oordeel door personen die namens de Regiegroep betrokken zijn bij de Regiobij-eenkomsten die door de Regiegroep zijn georganiseerd. De tweede manier is een telefonische enquête die in opdracht van de Regiegroep is uitgevoerd.

Beeld van lokale acceptatie

Hoe

Door personen die namens de Regiegroep aanwezig zijn geweest bij de Regiobijeenkomsten over de voorstellen is op basis van de reacties van de deelnemers aan de bijeenkomsten een inschatting gemaakt van de lokale acceptatie van de voorstellen. De oordelen zijn tot stand gekomen in een intern proces bij de Regiegroep waarbij in eerste instantie door de betrokken personen afzonderlijk een beoor-deling is gemaakt, waarna de afzonderlijke beoordelingen na bespreking door de beoordelaars zijn omgezet in een gezamenlijke, gedragen beoordeling.

Maatlat
De volgende indeling is gehanteerd:

cijfer	wanneer
1	brede acceptatie
2	beperkte acceptatie
3	geen acceptatie
4	grote weerstand

Bij het toekennen van cijfers aan de voorstellen is bij dit aspect door de Regiegroep aan enkele voorstellen een tussenscore (2-3 cq 3-4) toegekend.

Gepeilde lokale acceptatie
Hoe
Door TNS is een telefonische enquête uitgevoerd. Per voorstel zijn 50 personen, woonachtig binnen een straal van 3 km rond de geplande windturbines, telefonisch geïnterviewd. Er is daarin onder andere gevraagd of men op de hoogte is van de voorstellen en zo ja, naar de mening over de voorstellen. De antwoorden op deze vragen zijn opgenomen in tabel 5.5 in hoofdstuk 5.

Maatlat
De maatlat is gebaseerd op de verhoudingen tussen de percentages voorstanders, tegenstanders en respondenten zonder voorkeur. Hierbij is relevant dat de 'mate van uitgesprokenheid' wordt meegenomen. Daarom is voor de voorstellen berekend hoe groot het aantal voorstanders plus het aantal 'neutraal' is (de rest is dan tegen of niet op de hoogte). Bij de beoordeling is hierbij een grens gelegd: tweederde van de respondenten (65%) is neutraal of voor, maximaal 1/3 van de respondenten (35%) is tegen of niet op de hoogte. Vervolgens is gekeken naar de verhouding tussen het aantal voor- en tegenstanders. Hierbij zijn de percentages gebruikt ten opzicht van het aantal respondenten dat op de hoogte is van het initiatief in de buurt. Op grond van de verdeling is de volgende maatlat geformuleerd:

cijfer	wanneer
1	• aandeel voorstanders plus neutraal groter dan 65% EN • aantal voorstanders 1,5 maal of meer groter dan aantal tegenstanders
2	• aandeel voorstanders plus neutraal groter dan 65% EN • meer voor- dan tegenstanders EN • aantal voorstanders maximaal 1,5 maal groter dan aantal tegenstanders
3	• aandeel voorstanders plus neutraal groter dan 65% EN • meer tegenstanders dan voorstanders OF • aandeel voorstanders plus neutraal kleiner dan 65% EN • meer voor- dan tegenstanders
4	• aandeel voorstanders plus neutraal kleiner dan 65% EN • meer tegenstanders dan voorstanders

2.11 B11 Heerenveen IBF

Het plan omvat 4 turbines in twee lijnen, goed voor in totaal 12 MW. Het is voor een deel gelegen op en bij het grootschalige industrieterrein IBF ten noord-oosten van Heerenveen, langs de A7. Een ander deel van het plan ligt op (nog) agrarische grond in het gebied tussen de snelweg en Terband en Tjalleberd.

Locatie. Het plangebied is niet van belang voor weidevogels en er is geen kans op negatieve effecten op Natura 2000 gebieden. Er zijn geen archeologische en cultuurhistorische waarden. Het plan sluit aan bij bestaande infrastructuur en is deels gelegen op een industrieterrein. Het plan kan niet saneren in de omgeving, maar doet dat elders.

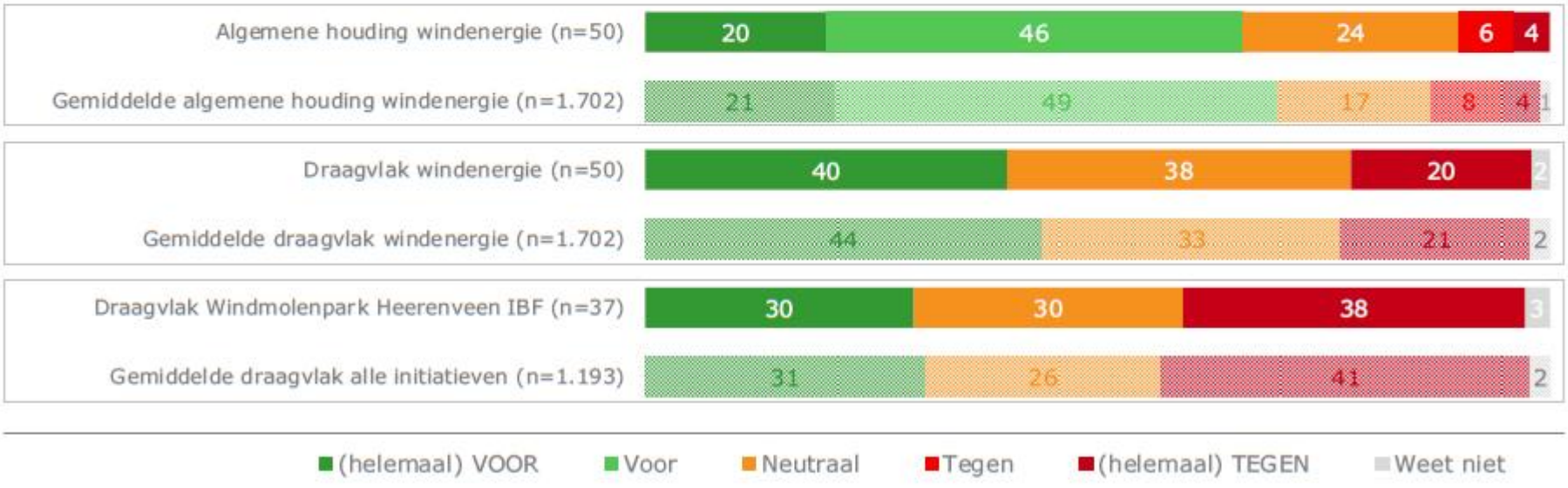
Draagvlak. Binnen een straal van 500 bevinden zich geen woningen. Er zijn wel woningen binnen één kilometer. Daar kan sprake zijn van enige hinder voor omwonenden. Het plan scoort matig op de aspecten compensatie en participatie. In de TNS NIPO enquête zijn er wat meer tegenstanders dan voorstanders. In de regiobijeenkomsten was er sprake van weerstand vooral vanwege zorgen over de verwachte visuele hinder. Dit blijkt eveneens uit een lokale enquête.

Advies. De CvA waardeert dit plan met een "B". Het heeft potentie in het bijzonder vanwege de locatie op of direct nabij een industrieterrein. Voordat het in uitvoering kan worden genomen moet er gewerkt worden aan afspraken met omwonenden over compensatie en participatie, het beperken van hinder voor omwonenden en het versterken van draagvlak. De landschappelijke inpassing dient ook nader onderzocht te worden, mede met het oog op het wegnemen van weerstand.

Windmolenpark Heerenveen IBF

- 74% VAN DE OMWONENDEN IS BEKEND MET WINDMOLENPARK HEERENVEEN IBF
- Het draagvlak onder omwonenden voor Windmolenpark Heerenveen IBF ligt iets onder het gemiddelde; drie op de tien (30%) zijn voorstander en 38% is tegen het initiatief.

HOE GROOT IS HET DRAAGVLAK VOOR WINDENERGIE EN WINDMOLENPARK HEERENVEEN IBF ONDER OMWONENDEN? (%)

Bijlage 1: Leeswijzer slides 13 t/m 46

OP DEZE SLIDE VINDT U EEN UITLEG (LET OP, DIT IS EEN VOORBEELD):

1. Gebaseerd op de stelling: 'Het is een goede zaak dat er in Nederland winderenergie wordt opgewekt'

De vijf antwoord opties ('helemaal mee eens' tot 'helemaal oneens') zijn omgevormd tot: '(helemaal) Voor', 'Voor', 'Neutraal', 'Tegen' en '(helemaal) Tegen'.

HOE GROOT IS DE DRAAGVLAK VOOR WINDENERGIE EN [INITIATIEF] ONDER OMWONENDEN? (%)

2. Vervolgens zijn verschillende 'voor' en 'tegen' argumenten voorgelegd en is gevraagd of de respondent nu 'voor', 'tegen' of 'neutraal' (3 opties) is.

3. Per gebied is aan de omwonenden die bekend zijn met het initiatief gevraagd in hoeverre zij 'voor', 'tegen' of 'neutraal' zijn. De onderste balk geeft het gemiddelde weer op basis van alle initiatieven.

4. Alleen in het geval van de stelling (1.) is er sprake van een 5-puntsschaal. 2. en 3. zijn uitgevraagd aan de hand van een 3-puntsschaal.

TNS

Fryslân foar de wyn

2.12 B12 Heerenveen Omrin – Kanaal

Het plan omvat 4 turbines, goed voor in totaal 12 MW. Het plan is gelegen op het grootschalige industrieterrein Kanaal ten noord-westen van Heerenveen. De opstelling van de turbines is onregelmatig.

Locatie. Het plangebied is niet van belang voor weidevogels en er is geen kans op negatieve effecten op Natura 2000 gebieden. Er zijn geen archeologische en cultuurhistorische waarden. Het plan is gelegen op een industrieterrein, in de nabijheid van een voormalig vuilstort. Het plan saneert één turbine binnen het plangebied.

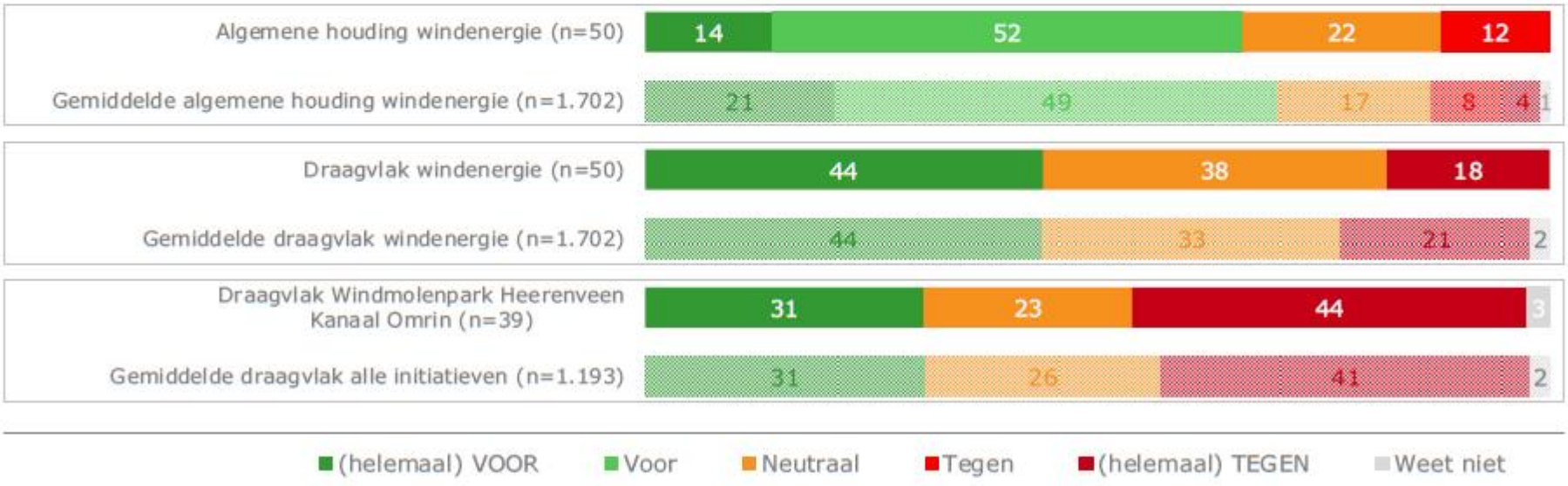
Draagvlak. Binnen een straal van 500 bevindt zich een gering aantal woningen. Er zijn meer woningen binnen één kilometer en dan kan er sprake zijn van enige hinder voor omwonenden. Het plan scoort matig op de aspecten compensatie en participatie. In de TNS NIPO enquête zijn er meer tegenstanders dan voorstanders. In de regiobijeenkomsten was er sprake van weerstand vooral vanwege zorgen over de verwachte visuele hinder. Dit blijkt eveneens uit een lokale enquête.

Advies. De CvA waardeert dit plan met een "B". Het heeft potentie in het bijzonder vanwege de locatie op een industrieterrein. Voordat het in uitvoering kan worden genomen moet er gewerkt worden aan afspraken met omwonenden over compensatie en participatie, het beperken van hinder voor omwonenden en het versterken van draagvlak. De landschappelijke inpassing dient eveneens nader onderzocht te worden, mede met het oog op het wegnemen van weerstand.

Windmolenpark Heerenveen Kanaal Omrin

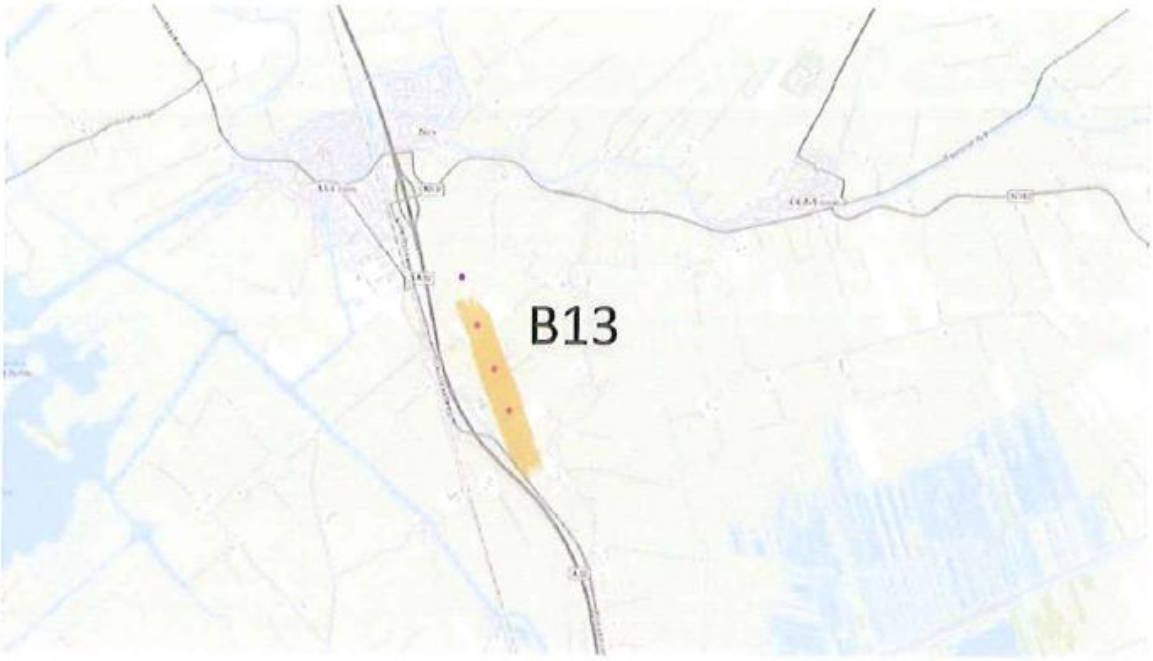
- 78% VAN DE OMWONENDEN IS BEKEND MET WINDMOLENPARK HEERENVEEN KANAAL OMRIN
- Het draagvlak onder omwonenden voor Windmolenpark Heerenveen Kanaal Omrin verschilt niet van gemiddeld; 31% is voorstander en 44% is tegen het initiatief.

HOE GROOT IS HET DRAAGVLAK VOOR WINDENERGIE EN WINDMOLENPARK HEERENVEEN KANAAL OMRIN ONDER OMWONENDEN? (%)

2.13 B13 WP Krom-Haskerdijken

Het plan bestaat uit een lijnopstelling van 4 turbines, goed voor in totaal 12 MW, parallel aan de A31 in de buurt van Haskerdijken. Er is sprake van een open landschap. In dit gebied is momenteel één turbine aanwezig.

Locatie. Het plan ligt tussen twee weidevogelkansgebieden, maar de kans op negatieve effecten is gering. Er is een beperkte kans op negatieve effecten op Natura 2000 gebieden. Er is landschappelijke samenhang met de snelweg. E zijn geen belangrijke cultuurhistorische en archeologische waarden.

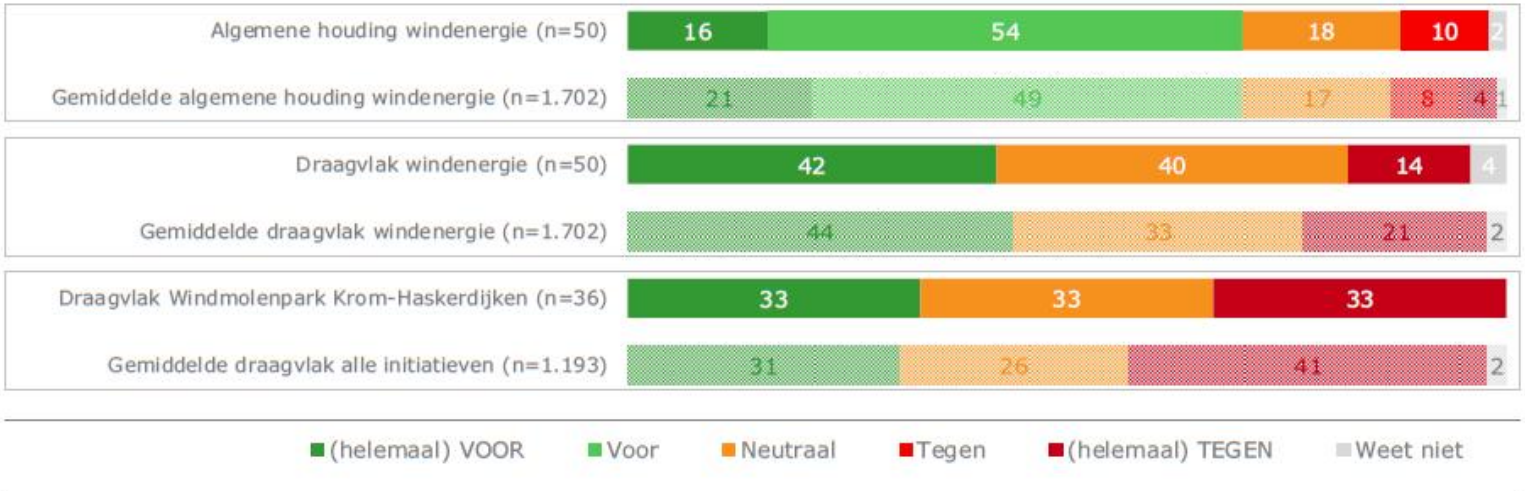
Draagvlak. Er liggen vrij veel woningen in de nabijheid van het plan. Dit vooral vanwege de meest noordelijke turbine die vlak bij Akkrum ligt. Er is kans op hinder voor omwonenden. Het plan scoort matig op de aspecten compensatie en participatie. In de TNS NIPO zijn er evenveel voorstanders als tegenstanders. In de regiobijeenkomsten was er sprake van breed verzet en dit werd bevestigd door andere bronnen (emails en lokale enquêtes).

Advies. De CvA waardeert dit plan met een "B". Het heeft potentie, maar voordat het in uitvoering kan worden genomen moet er gewerkt worden aan het versterken van draagvlak, aan betere afspraken met omwonenden over compensatie en participatie en aan het verminderen van de kans op hinder. Met het oog op het laatste kan overwogen worden de meest noordelijke turbine te laten vervallen.

Windmolenpark Krom-Haskerdijken

- 72% VAN DE OMWONENDEN IS BEKEND MET WINDMOLENPARK KROM-HASKERDIJKEN
- Het draagvlak onder omwonenden voor Windmolenpark Krom-Haskerdijken ligt iets boven het gemiddelde; 33% is voor en een net zo'n groot aandeel is tegen dit initiatief.

HOE GROOT IS HET DRAAGVLAK VOOR WINDENERGIE EN WINDMOLENPARK KROM-HASKERDIJKEN ONDER OMWONENDEN? (%)

TNS

Fryslân foar de wyn

Gemeenteraad

Onderwerp: **reactie op uitkomst Fryslân foar de Wyn**
Registratienummer: **GF14.20091**

De raad van de gemeente Heerenveen;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 28 oktober 2014;

gelet op, de uitkomsten van het proces Fryslân foar de wyn (FfdW) en de door de Regiegroep FfdW aan de provincie voorgestelde besluiten;

overwegende dat de raad aan Provinciale Staten van Fryslân zijn standpunt kenbaar wil maken ten aanzien van de uitkomst van het proces Fryslân foar de Wyn en de daarin meegenomen B-plannen in de gemeente Heerenveen;

BESLUIT:

1. De provincie v.w.b. project B11 Windpark Heerenveen oostkant te berichten:
   - niet in te stemmen met het realiseren van windturbines aan de oostkant van Heerenveen op IBF en/of KNO;
   - niet bereid te zijn aan de oostkant van Heerenveen op IBF en/of KNO gemeentelijke eigendommen in te brengen voor het realiseren van windenergie;
   - voor dit project niet bereid te zijn ruimtelijk-planologische medewerking te verlenen.
2. De provincie v.w.b. project B12 Heerenveen Heerenveen westkant te berichten:
   - binnen het provinciale kader akkoord te gaan met het realiseren van windturbines aan de westkant van Heerenveen in het gebied Kanaal-Haskerveen, met dien verstande dat:
     - de masthoogte van de turbines niet hoger wordt dan 80 m.
     - de exacte omvang en invulling van het park incl. de opstellocaties in nader overleg met de gemeente worden bepaald
   - bereid te zijn daarvoor ook gemeentelijke eigendommen in te brengen tegen een nader te bepalen waarde/vergoeding
   - voor dit project bereid te zijn de ruimtelijk-planologische procedures te voeren, e.e.a. voor rekening van initiatiefnemers.
3. De provincie v.w.b. project B13 Windpark Krom Haskerdijken te berichten:
   - niet in te stemmen met het realiseren van windturbines ten zuiden van Akkrum
   - voor dit project niet bereid te zijn ruimtelijk-planologische medewerking te verlenen.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 24 november 2014.

De griffier, De voorzitter,

mevrouw W.J.M.A. Jansen de heer T.J. van der Zwan